

URZĘDNIK w połączeniu z PRAWNIKIEM

Wychodzi
10. i 25. każdego miesiąca.

Prenumerata
miejscowa i zamiejscowa
wynosi:

rocznie	5 zł. — ct.
półrocznie	2 „ 50 „
kwartalnie	1 „ 25 „
miesięcznie	— „ 45 „

Reklamacje nieopłacone wolne są od opłaty pocztowej.

DWUTYGODNIK

poświęcony sprawom Urzędników wszelkich zawodów.

Redakcja
i **administracja**
we Lwowie

ulica Teatralna liczba 9

Ogłoszenia

jednorazowe przyjmują się za opłatą 6 centów, kilkorazowe za opłatą 5 centów od wiersza drobnym drukiem.

Treść: Przegląd miesięczny. — Sądownictwo (Sprawy tabularne [O ustępieństwie pierwszeństwa hipotecznego] — Praktyka tabularna [Zasady orzeczeń najw. Tryb. sąd.]). — Administracja (Fundacja dla wdów i sierót po urzędnikach skarbowych. — Normalja administracyjna [Sprawy zdrowotne]. — Praktyka administracyjna [Zasady orzeczeń władz centralnych]). — Sprawy kolejowe (Taryfa dla nafty galic.) — Stowarzyszenia (Sprawozdanie Dyrekcji Lw. sp. zaliczkowej stow. urzędników za rok. 1884). — Wiadomości potoczne (Pożegnanie. — Niezwykły jubileusz. — Rogalki. — Kasy oszcz. pocztowe na Węgrzech. — Z warszaws. „Gaz. Polsk. — Cenny zabytek. — Dobra wróżba). — Wiadomości urzędowe (Opróżnione posady. — Mianowania. — Przeniesienia). — Od Administracji. — Ogłoszenia prywatne.

O d e i n e k : Literatura (Recenzje. — Wiadomości literackie).

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY

Lwów 9. Marca 1885 r.

(Rada państwa. — Regulacja rzek galic. — Ugoda z koleją północną. — Ustawa o rybołówstwie — o ułatwieniu konwersyj pożyczek hipot.)

Nie zanosi się wcale na to, by Rada państwa, jak to pierwotnie głośzono, przed świętami wielkanocnymi miała być zamkniętą. Według dotychczasowych wiadomości ma ona w tym czasie być odroczone, a w połowie kwietnia na dalszą dwutygodniową sesję zwołaną. Są to jednak domysły, na tem polegające, że, jak twierdzą, według intencji rządu terazniejsza Rada państwa prócz budżetu załatwić ma jeszcze przedłożenia: o ugodzie z koleją północną, o ustawie dynamitowej, o zmianie taryfy cłowej i o regulacji rzek galicyjskich, prócz innych pomniejszych — co przed świętami nie dałoby się uskuteczyć; jakkolwiek znów z kąd inną głośzą, że, mianowicie co do regulacji rzek galic., nie ma widoków na uchwalenie jej przez terazniejszą Radę państwa. Byłoby to bardzo smutnym wynikiem sześcioletniej działalności naszej Delegacji i dla tego nie chcemy go wcale przypuszczać, w obec ogromnej doniosłości i nagłości jaką sprawa ta ma dla kraju.

O ugodzie z koleją północną głośzą, że będzie ona w Izbie uchwaloną według wniosków komisji kolejowej, co jest prawdopodobnem, gdy trudno przypuścić, by rząd dopuścił do wniesienia jej w Izbie, gdyby nie miał zapewnionych widoków jej uchwalenia, pomimo wniosku mniejszości komisyjnej, dążącego do upań-

stwowienia tej kolei. Mocno ubolewamy, że tym razem lewicy co do tego jej wniosku całym sercem życzyć musimy powodzenia, nie wchodząc naturalnie w wewnętrzne motywy jakie ją doń powodują i mając li tylko na oku interes kraju i jednogłośne prawie życzenie jego ludności. Ubolewamy nad tem tem więcej, że Koło polskie mimo zeszłorocznej swej uchwały, żądającej upaństwowienia tej kolei, dziś przeciwne zdaje się zajmować stanowisko, kierując się, jak mówią, wyższymi względami, mianowicie widokami na pomoc grupy rotschylldowskiej w uregulowaniu waluty. Czy jednak szkody, jakie przyniesie ugoda, utrata korzyści, jakieby przyniosło upaństwienie, zrównoważą się wątpliwymi korzyściami owej regulacji, i czy grupa owa, gdyby nie upatrywała namacalnych dla siebie udziału w regulacji waluty korzyści, wzięłaby w ogóle w niej udział?

Cała dotychczasowa czynność Rady państwa w tej sesji, — pomijając zaciekle rekryminacje opozycji i świetne przemówienia członków prawicy, a głównie posłów Hausnera i Czerkawskiego Euzebiusza, tudzież rządu, mianowicie ministra Dunajewskiego i hr. Taaffego, które wielce się przyczyniły do wyjaśnienia i ustalenia stosunku rządu do prawicy i do wzmocnienia rozluźnionych między tąż węzłów, — nie przyniosła nam, nic zgoła, prócz — uchwalenia w Izbie posłów ustawy o rybołówstwie, i — odrzucenia w Izbie panów noweli o ułatwieniu konwersyj pożyczek hipotecznych. — Pierwszą podaliśmy już w poprzednim numerze wraz z odnośnem sprawozdaniem komisyjnym. Ze stanowiska autonomji krajowej, musi

my uchwalenie tej ustawy w Radzie państwa uważać za nabytek ujemny, gdyż naruszający kompetencję Sejmu, do którego sprawa ta, jako dotycząca kultury krajowej, według §. 11 lit. k) ust. zasadniczej należy. Tak też dotąd Delegacja nasza sprawę tę pojmowała, gdy już dwukrotnie, cofnięcie przez rząd projektów tej ustawy do parlamentu wniesionych, jako przeciwnych kompetencji sejmowej, spowodowała. Obecnie komisja stanowisko to tylko zasadniczo zajęła, wyrażając w swem sprawozdaniu, że li tylko ze względu na nagłą potrzebę takiej ustawy, czyni tę koncesję, iż wnosi ją pod uchwałę Rady państwa, chociaż uchwalenie jej tylko do ustawodawstwa krajowego należy. — Obawiamy się, by ta koncesja nie stała się prejudykatem na przyszłość, by nie wywołała dalszych tego rodzaju koncesyj z ukróceniem praw Sejmu, i byśmy nie doczekali się w dalszej progresji, zamiast upragnionego rozszerzenia, coraz to dalszego uszczuplenia autonomji krajowej. Wszak teraz już poseł Lustkandel windykował ustawodawstwo w tej sprawie dla Rady państwa, przemawiając przeciw zastrzeżonej kompetencji sejmowej. — Naszem zdaniem lepiej było, jeszcze czas jakiś poczekać na taką ustawę, a mieć ją później przez Sejm uchwaloną.

Co do drugiego projektu (noweli o ułatwieniu konwersyj pożyczek hipot.), to wiadomo już naszym Czytelnikom, że Izba posłów przyjęła go w formie nieco odmiennej od pierwotnego wniosku posła Raczyńskiego.

Wniosek posła Raczyńskiego miał na celu ułatwienie konwersji długów hipotecznych, wysoko oprocentowa-

nych na niżej oprocentowane, a to w ten sposób, że nowa pożyczka wstępowałaby na hipotece wprost w miejsce spłaconej dawnej pożyczki, byle tylko nie stanowiła większego obciążenia gruntu. Komisja prawnicza Izby wyższej uznała konwersję wysoko oprocentowanych kapitałów za sprawę wielkiego znaczenia ekonomicznego, mimo to nie zalecała ustawy uchwalonej przez Izbę poselską do przyjęcia, a to ze względu na prawa tych wierzycieli hipotecznych, których wierzytelności następują po dłużu mającym uleść konwersji; bo prawa ich są właśnie w czasie teraźniejszym kwestją badań umiejętności. Komisja wniosła tedy: «Nad uchwaloną przez Izbę poselską ustawą przechodzi się do porządku dziennego; zarazem atoli wzywa się rząd, aby w celu usunięcia przeszkód w konwertowaniu wysoko oprocentowanych kapitałów hipotecznych jak najwcześniej wniósł projekt ustawy, któraby czyniła zadość potrzebom ekonomicznym, a ile możności zostawała w zgodzie z obowiązującym materjalnem i formalnem prawem hipotecznem».

W dyskusji zabierali głos różni mówcy, a w końcu minister sprawiedliwości bar. Prażak, przemówił następnie: «Obowiązkiem moim jest wytłumaczyć, dla czego rząd dotychczas nie wnosił takiej ustawy i jak się rząd zapatruje na ustawę uchwaloną przez Izbę poselską. Gdy w r. 1870 Izba wyższa obradowała nad ustawą o księgach gruntowych, odrzuciono paragraf 16, który mniej więcej to samo postanawiał, co wniosek p. Raczyńskiego. Rząd ówczesny w tymże §. 16 zmierzał także do ułatwienia

konwersji. Rząd teraźniejszy od r. 1879 także uczuwał potrzebę ułatwienia takiego, jakoż wniósł projekt, który w r. 1881 wszedł w życie, a który ułatwia konwersję przynajmniej przez zwolnienie od należności skarbowych; wobec owego odrzucenia paragrafu 16 w r. 1870 rząd nie śmiał posunąć się dalej. Krótco po wejściu tej ustawy z r. 1881 w życie p. Raczyński postawił swój wniosek. Rząd znalazł się w pewnym ambarasie; ostatecznie jednak nie mógł się oprzeć życzeniu wynurzonemu z grona posłów. Izba poselska uchwaliła wniosek p. Raczyńskiego już po jego wystąpieniu z Izby. W komisji Izby wyższej jednak te same wątpliwości, które zachodziły co do §. 16 projektu rządowego o księgach gruntowych, sprowadziły też uchwałę o odrzuceniu ustawy w myśl wniosku p. Raczyńskiego. Ustawa ta jest wprawdzie nieco inna, niż ją projektował p. Raczyński; komisja Izby poselskiej chciała właśnie uniknąć owych wątpliwości i dla tego powiązała ją z ustawą z r. 1881; przez to atoli stworzyła inną trudność, t. j. tę, że ustawa z r. 1881 straci swą prawomocność już z końcem roku bieżącego, a nawiązana do niej ustawa niniejsza ma obowiązywać nadal. Mimo to rząd nie mógł jej się sprzeciwić. Wszakże i sama komisja prawnicza Izby wyższej uznaje konieczność ustawodawczego ułatwienia konwersji. Zapewniam przeto, że, skoro uznali to także wszyscy mówcy, rząd nie na tej sesji już, ale na przyszłej sesji, uczyni zadość temu tak powszechnie wynurzonemu życzeniu».

W głosowaniu przyjęto wniosek komisji.

Z naszej strony zwracamy uwagę na zdanie nasze wyrażone na str. 4. numeru I. z r. 1883, by wydano nowelę w myśl artykułu 1250 kod. Napol. o podstawieniu hipotecznem, czemby się sprawę tę z wszechstronną korzyścią załatwiło.

S A D O W N I C T W O.

Sprawy tabularne.

O ustępstwie pierwszeństwa hipotecznego.

Niektóre urzędy ksiąg gruntowych a względnie Sady hipoteczne zaliczają ustępstwo pierwszeństwa hipotecznego do praw rzeczowych i wskutek tego ustępstwo to w księdze gruntowej intabulują odnośnie do sum przedmiotem ustępstwa będących.

Naszem zdaniem ustępstwo hipoteczne podpada pod przepis §. 20. ustęp b. ustawy hipotecznej, albowiem służy do osiągnięcia skutków prawnych, o czym §. ten wyraźnie wspomina, podając za przykład, między innymi także „zaznaczenie stopnia pierwszeństwa“, a jako takie powinno być li tylko notowane w księdze gruntowej n. p. „Na zasadzie aktu ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego zdany. ustępstwo pierwszeństwa hipotecznego dla sumy złr. zpn. tu wyżej w poz: . . . cięż: na rzecz N. N. zaintabulowanej, przed sumą złr. w. a. zpn. w powyższej poz: . . . cięż. na rzecz M. M. zapisaną się notuje“.

Do praw rzeczowych ustępstwo pierwszeństwa hipot. nie należy, albowiem do nich należą: 1. prawo własności, (posiadania i dziedziczenia), 2. prawo zastawu i 3. prawo służebności (§. 308 k. c.), a do praw osobisto-rzeczowych: prawo odkupu, pierwokupna, najmu i dzierżawy. *F.*

L I T E R A T U R A.

Das Judikatenbuch des k. k. Verwaltungsgerichtshofes, enthaltend sämtliche, von dem genannten Gerichtshofe in Verwaltungsgegenständen ausgesprochene Rechtsgrundsätze in übersichtlich-organischer Zusammenstellung. Hand-Hilfs- und Nachschlagebuch für das rechtssuchende Publicum, für Gemeinden, politische, finanz- und autonome Behörden und Beamten, Advokaten, Notare, so wie zum Selbststudium des Verwaltungsrechtes, bearbeitet von Dr. Ludwig Wolfski, Hof- und Gerichtsadvokat in Wien. Wien 1884. Manz. (str. XXII: 453 w oktawie).

Pożyteczny ten podręcznik zawiera 2576 zasad prawnych wyjętych z orzeczeń Trybunału administracyjnego, które są wedle materij w porządku alfabetycznym skrupulatnie i dokładnie zestawione, bo nawet wyrażenia i zwroty mowy w orzeczeniach użyte, zostały w tych wyciągach zatrzymane.

Niewątpliwie jestto wielce pożądane dzieło jako podręcznik do studjum najwa-

żniejszych partyj prawa administracyjnego, jakoteż do ułatwienia przeglądu judykatów Trybunału administracyjnego i wyszukania ich w urzędowym zbiorze tych orzeczeń przez Dra Budwińskiego układanym.

W przedmowie do tego dzieła przyznaje szanowny autor, że obawiał się, aby wydaniem tego zbioru judykatów nie przyczynił się do wyrugowania wolnego badania i swobodnej interpretacji prawa wobec powagi Trybunału administracyjnego i wypadków przezeń rozstrzygniętych. Pocięsza się jednak autor, że skrupuł jego jest zbyt techniczny, gdyż przekonał się, że Trybunał administracyjny odstępuje nieraz od zasad w poprzednich orzeczeniach objawionych, jeżeli spostrzeże, że jego prawne zapatrywanie było mylnem, że więc Trybunał administracyjny w przyszłości tą samą drogą kroczyć będzie, aby nie tworzyć prejudykatów i nie tamować swobodnego rozwoju umiejętności badania i tłumaczenia prawa administracyjnego.

Chociaż to przekonanie autora polega na takich przytoczonych przezeń wypad-

kach, to jednak wedle naszego mniemania, możnaby w ten sposób najłatwiej jednolitość judykatury sprowadzić, a ślepe naśladownictwo uchylić, gdyby orzeczenia krytycznej ocenie poddane zostały, boć zestawienie ich bez tejże odwoźni od samoistnego myślenia i umiejętnego rozbioru ustaw administracyjnych i zachęca tylko do wyszukiwania, czy podobny wypadek nie został już kiedy przez Trybunał administracyjny rozstrzygnięty. W takim też duchu bywają następne orzeczenia wydawane bez przekonania się, czy podobny wypadek jest identyczny lub nie.

Chociaż autor nie wytknął sobie zadania dokonać krytycznego rozbioru orzeczeń Trybunału admin., to jednak z przyjemnością przekonał się z jego dzieła, że on pierwszy uczynił krok naprzód, gdyż przytoczył przy niektórych orzeczeniach krytyczne rozprawy, a czasami także swoje uwagi. Rozwinięcie tego kierunku w następnej edycji podniosłoby znacznie wartość tego i tak pożytecznego dzieła.

Przytem pozwalamy sobie zwrócić u-

Praktyka tabularna

Zasady orzeczeń najw. Trybunału sąd.

6. [Do §. 13 u. hip., §§. 466, 443, 449 i 451 kod cyw.]. Chociaż prawo zastawu tylko dla wyższego kredytu jest zainstalowane, to niepotrzeba poprzedniego sformalizowania pretensji przeciw dłużnikowi osobistemu, by mógł dłużnika hipot. pozwać skargą hipot., jeżeli tylko pretensja w granicach takiego prawa zastawu dochodzona, do takiego rodzaju czynności należy, dla których hipotekę ustanawiono i jeżeli prawne istnienie tej pretensji chociażby dopiero w tymże procesie samym, zostanie doowiedzone. Zapatrywanie to w zupełnej stoi zgodzie z §§. 449 i 451 kod. cyw. i poparte jest przepisem §. 14. ust. hip. Jak skoro tedy złożonym będzie dowód co do kontraktu kupna, na którym A. swe roszczenie opiera, wówczas przypozowani, jako posiadacze hipoteki, z owej na ich realności ubezpieczonej, a pretensją A. wyzerpanej sumy kredytowej istotnie w myśl §. 449 k. c. są odpowiedzialni, zwłaszcza, że §. 466 k. c. do woli wierzyciela pozostawia, bynajmniej zaś nie zobowiązuje go, by najpierw swego osobistego prawa przeciw dłużnikowi a potem dopiero swego zaspokojenia z zastawu poszukiwał, z kąd też wolno, jedną skargą wierzytelności przeciw dłużnikowi likwidować i zarazem jej zapłaty z hipoteki się domagać. (Orz. najw. Tryb. sąd. z 15. paźdz. 1884 r. (Orz. najw. Tryb. sąd. z 15. paźdz. 1884 r.) 1. 9171. — Ger. H. N. 2. ex 1885 r.)

7 [Do §. 17 ust. hip.] Zasadę, że tylko odsetki za trzy lata od dnia licytacji wstecz licząc, równe mają pierwszeństwo z kapitałem, stosować należy także do zaległości w odsetkach, sądownie zaskarżonych. (Orz. n. Tr. sąd. z 16. kwietnia 1884 r. l. 4264 — Ger. H. N. 102—103 ex 1884.)

8. Przy rozdzieleniu ceny kupna uzyskanej z egzekucyjnej sprzedaży ruchomości, §. 17. ust. hip. także co do przekazania li tylko trzechletnich odsetek z równym jak kapitał pierwszeństwem stosować należy. — (Orz. n. Tr. sąd. z 13. sierpnia 1884 r. l. 9182 — „Pravnik czeski“ Nr. 773 ex 1884.)

9. [Do §§. 22. 26. i 31. ust. hip., §. 117. pat. o post. spadk.]. Na podstawie cesji przez cedenta spadkobiercom pozatabularnego cesjo-

narjusza wystawionej na pretensje hipoteczną, przez nich po tymże odziedziczoną i im przyznanej, tabularne przeniesienie tej pretensji nastąpić nie może (§§. 26 i 31 u. hip.), gdy według §. 177 post. spadk. sędzia portrakcyjny powinien był na przeniesienie zezwolić a sędzia tabularny takową w drodze rekwiencji wykonać. (Orz. n. Tr. s. z 23 września 1884 r. l. 10793. — Ztschr. f. Not. N. 3 ex 1855.)

10 [Do §. 45 u. hip.] Gdy prenotacji prawu zastawu dozwolono na podstawie wekslowego nakazu płatniczego, bez wyznaczenia proszącemu terminu do usprawiedliwienia prenotacji, natenczas na skargę posiadacza hipoteki o wykreślenie prenotacji wyznaczyć należy audjencję po myśli §. 45. u. hip. (Orz. n. Tr. s. z 18. paźdz. 1883 r. l. 14563. — Jur. Ztg. N. 52 ex 1884.)

11. [Do §. 51. u. hip., §§. 447, 455, 461. k. c.] Skutek prawny wykreślenia pretensji hip. według §. 51 u. hip. i z podanym tamże dodatkiem wpisanego, li tylko na tem polega, że właściciel hip. pretensji tej na kogo innego przeniesić już nie może, i że dalsze wpisy hip. na tę wierzytelność hip. już nie są dopuszczalne. Zapłata przez posiadacza hipoteki wierzycielowi hip. wbrew postanowieniu §. 455 k. cyw. uiszczona, równie jak wykreślenie wierzytelności hip. na podstawie deklaracji ekstatulacyjnej wierzyciela hip. z dodatkiem z §. 51 u. hip. uskutecznione, nadzastawnika wcale nie obchodzi; jemu wierzytelność i nadal jako zastaw odpowiada, a wykreślenie na jego prawo nadstawu żadnego nie wywiera skutku, i służy mu po myśli §. 461 k. c. prawo, domagania się w sądzie sprzedaży pretensji hipot. swego dłużnika, jako zastawu, na zaspokojenie swej nią pokrytej wierzytelności. Nie można przeto i o tem mówić, iżby nabywca licytowaną pretensję świadomie jako pretensję już wykreśloną nabywał, względnie nabył, ni też o malafides onegoż co do dalszego istnienia tej pretensji z powodu jej wykreślenia hipot., ponieważ pod względem zrealizowania prawa nadzastawu wykreślenie żadnych nie może mieć skutków prawnych, a zatem tak ma być uważane jak gdyby wcale nie nastąpiło. — (Orz. n. Tr. sąd. z 11. stycznia 1883 r. l. 14483. — Ger. Z. N. 98 ex 1884.)

Konfiskata.

Pierwszy nakład tego numeru skonfiskowała c. k. Prokuratorja za artykuł o zamierzonych „Fundacji dla wdów i sierót po urzędnikach skarbowych imienia bar. Jorkascha“.

ADMINISTRACJA.

Wydanie orzeczenia o potrzebie budowy dojazdu kolejowego w myśl ustawy galicyjskiej o dojazdach kolejowych, winnyj poprzedzać dochodzenia względem wskazanych w powyższej ustawie warunków budowy takiego dojazdu, jakoteż rozprawa względem obowiązków konkurencyjnych ustawą na strony nałożonych.

Na wniosek Rady powiatowej w Gródku orzekło c. k. galic. Namiestnictwo w porozumieniu z galic. Wydziałem krajowym, że celem połączenia stacji kolei Karola Ludwika „Kamienobród“ z rządowym z Radynna do Lwowa prowadzącym gościńcem ma być wybudowany dojazd kolejowy w długości 10.604 kilometrów.

Wskutek wniesionego przeciw temu orzeczeniu przez kolej Karola Ludwika zażalenia zniósł takowe Trybunał administracyjny dla wadliwego postępowania i zwrócił sprawę dotyczącą władzy administracyjnej celem usunięcia braków i wydania ponownego orzeczenia z następujących powodów:

Przedewszystkiem należy pod względem formalnym zaznaczyć, że ustawa kraj. galicyjska z dnia 15. kwietnia 1881 L. 46. Dz. u. kr. dotycząca publicznych dojazdów kolejowych zawiera w §. 5 i 6 odrębne postanowienia stosownie do tego, czy chodzi o wybudowanie nowego dojazdu do pe-

wagę szanownego autora, że byłoby bardzo pożądanem zacytować na czele każdego orzeczenia odnośny przepis ustawy, jak to czyni pismo prawniczo-administr. „Spruchpraxis“, albowiem w wielu judykatach nie ma odnośnego przepisu według §u przytoczonego, a bez tego nie każdy może z łatwością odszukać dotyczącego postanowienia ustawy.

Dodanie alfabetycznego rejestru jako „General-Index zu den Erkenntnissen des Verwaltungsg- Geriehtshofes“ przyczyniłoby się także do łatwiejszego wyszukania potrzebnego orzeczenia, bo spis rzeczy na czele tego podręcznika umieszczony nie jest wystarczającym.

Temi uwagami nie ujmujemy bynajmniej wartości temu dziełu, raczej zalecamy je jako pożyteczne wszystkim zajmującym się sprawami administracyjnymi i oczekujemy jak najrychlej dodatku doń za rok 1884.

L.

Centralblatt für Verwaltungspraxis. Unter Mitwirkung namhafter Fachgelehrten und Praktiker, herausgegeben von Dr. Leo Geller
1. Jahrgang 1885. Wien. Moritz Perles.

Z przyjemnością powitaliśmy wydawnictwo tego pisma administracyjnego, które może przyczynić się do uchylenia mylnych zapatrywań i ustalenia praktyki w sprawach administracyjnych. Wstrzymaliśmy się dotąd jednak z oceną tego pisma oczekując wydania dalszych zeszytów, albowiem chcieliśmy się przekonać, czy redakcja wypełni zakreślony program, jakkolwiek już samo nazwisko redaktora, tak zaszczytnie znanego z swych znakomitych „Zbiorów ustaw“ podawało nam wszelką w tym względzie rękojmię.

Obecnie mamy już trzy zeszyty przed sobą. Znajdujemy w nich cenne rozprawy z dziedziny prawa administracyjnego, a wiadomo, że takie rozprawy przyczyniają się nieraz do zmiany lub uzupełnienia przepisów administracyjnych. W dalszych częściach umieszczone są orzeczenia Trybunału administracyjnego z podaniem motywów w całości i w dosłownym brzmieniu, następnie orzeczenia i niedrukowane rozporządzenia ministerjalne, które dla łatwiejszego przeglądu wedle materyj są ugrupowane.

W ostatnim (3) zeszycie znajdujemy wreszcie także rubrykę orzeczeń Trybunału stanu (Reichsgericht).

Byłoby jednak bardzo pożądanem, aby w tem piśmie tak jak w „Spruchpraxis“ na czele każdego orzeczenia i rozporządzenia był przytoczony odnośny §. ustawy, do którego takowe się odnosi, ułatwiłoby to w praktyce korzystanie z judykatów i rozporządzeń.

Wartość pisma podnoszą rozprawy krytyczne, sprawozdania o ruchu literackim na polu umiejętności prawa publicznego i podane w całości motywa orzeczeń Trybunału administracyjnego, jakoteż rozporządzenia ministerjalne, przyczem okoliczność że pismo wychodzi zeszytami każdego miesiąca, ułatwia spieszne obznajomienie się z najnowszymi orzeczeniami i rozporządzeniami administracyjnymi.

Zewnętrzne wyposażenie tego pisma nie pozostawia nic do życzenia, a drukowanie go łańskimi dla oka dogodnymi czcionkami powinno znaleźć jak najwięcej naśladowców między niemieckimi nakład-

wnego już istniejącego dworca kolejowego, lub stacji kolejowej, lub też o wybudowanie odpowiedniego dojazdu w razie budowy nowej kolei, nowego dworca, albo wreszcie nowej stacji kolejowej; z tego wynika jasno, że powyżej cytowana ustawa o dojazdach kolejowych ma mieć zastosowanie nie tylko, jak zażalenie przypuszcza, do mających się nowo budować dworców kolejowych i nowych kolei, ale także do już istniejących, i że powoływanie się na dokument koncesji z r. 1857 tem mniej ma znaczenia, ileże tenże względem dojazdów kolejowych żadnych w ogóle postanowień nie zawiera.

Z drugiej strony nieuzasadnionym jest zarzut podniesiony przez Namiestnictwo, że zażalenie wniesione jest zawczasie z powodu, że względem obowiązków ponoszenia kosztów budowania dojazdu do Kamienobrodu nie wydano jeszcze właściwego orzeczenia; w tym względzie wystarczy wskazać na okoliczność, że w danym wypadku rozchodzi się przede wszystkim o to, czy projektowana droga, mająca połączyć Kamienobród z gościńcem rządowym z Radymna do Lwowa wiodącym ma być w ogóle jako dojazd kolejowy uważana, i jako taki budowana, tak, że pod tym względem zaskarżone orzeczenie przedstawia się jako samoistne i od dalszego pytania się do ponoszenia kosztów wcale niezależne zarządzenie, i że sprawa ta jako taka w myśl §. 5. powyższej ustawy o dojazdach kolejowych za zupełnie dojrzałą do rozstrzygnięcia w drodze administracyjnej uważaną być winna (§. 5. ustawy z d. 22 października 1875 L. 36 Dz. u. p. z r. 1876).

Przystępując do rzeczy samej zauważa Trybunał administracyjny, że władza orzekająca pominęła istotne formy postępowania administracyjnego. Z przepisów bowiem §§. 1-5 ustawy o dojazdach kolejowych, zawierających pozytywne warunki i zasady, których orzekająca władza obowiązana jest trzymać się, a w szczególności z przepisów powszechnej galicyjskiej ustawy

drogowej z d. 18 sierpnia 1866 L. 16 Dz. u. kr. (§. 7), które w myśl §. 13 ustawy o dojazdach kolejowych subsydjarnie mają być stosowane, wynika jasno, że postanowienia §. 5 powołanej ustawy o dojazdach nie należy tak pojmować, jakoby Namiestnictwo miało prawo rozstrzygać w tej sprawie w porozumieniu z Wydziałem krajowym jedynie tylko na wniosek Rady powiatowej bez wszelkich dochodzeń, lecz że przeciwnie wydanie przewidzianego w §. 5 ustawy powyższej właściwego orzeczenia o potrzebie budowy dojazdu poprzedzać winny wyczerpujące dochodzenia, a w szczególności gdy się rozchodzi o obowiązki konkurencyjne, pertraktacje ze stronami konkurencyjnymi, ażeby z jednej strony dać tymże sposobność do oświadczenia się tak względem przewidzianych w §. 1. pow. ustawy o dojazdach warunków, jakoteż względem obowiązków konkurencyjnych, przepisami §§. 3 i 4 tejże ustawy unormowanych, z drugiej strony zaś, aby także władze orzekające mogły wniesione przez strony konkurencyjne oświadczenia i zarzuty już przy orzekaniu o potrzebie budowy dojazdu kolejowego zbadać i ocenić. Z przedłożonych zaś administracyjnych aktów okazuje się, że wprawdzie Rada powiatowa, względnie Wydział powiatowy w Gródku jeszcze przed postawieniem wniosku przesłuchiwał strony w myśl §. 3. lit. c. pow. ustawy do konkurencji obowiązane t. j. gminy i obszary dworskie, przez których terytorja ten projektowany dojazd kolejowy ma przechodzić, że jednak ani nie przesłuchano innych w §. 2. tej ustawy wymienionych stron, ani też nie przedsięwzięto w ogóle żadnych dochodzeń celem skonstatowania przewidzianych w §. 1. pow. ustawy o dojazdach kolejowych warunków przed wydaniem zaskarżonego orzeczenia.

Dlatego też musi zaskarżone orzeczenie z powodu pominięcia istotnych form postępowania administracyjnego w myśl §. 6. ustawy z d. 22 października 1875 L. 36. Dz. u. p. z r. 1876 być zniesionem i cała sprawa napowrót dotyczącej władzy

do usunięcia braków i wydania nowego orzeczenia zwróconą.

Normalja administracyjne.

Sprawy zdrowotne.

Prawa i obowiązki funkcjonariuszów sanitarnych. — Nadzorowanie podróży prywatnych lekarzy używanych do leczenia epidemij i szczypania ospy.

Okólnik c. k. Namiestnictwa z dnia 4. Listopada 1885 L. 9028/pr.

Poruczone funkcjonariuszom sanitarnym czynności służbowe są wszystkie i zawsze sprawami pilnemi. Ustne albo pisemne doniesienia, wskutek których następuje delegacja funkcjonariusza sanitarnego mają być jako „bardzo pilne“ sygnowane i tego samego dnia doręczone.

Manipulacja z przedkładanemi na podstawie urzędowych zleceń relacjami lekarzy (wywodami, raportami) winna być przyspieszona, a dzień w którym została czynność dokonana, w zapisku o czynności wszystkich lekarzy prowadzić się mającym zanotowany.

Delegacje funkcjonariuszów sanitarnych dotyczą a) chorób ludzkich b) epidemii zwierzęcych c) obdukcij zwłok.

ad a) Przy leczeniu chorób ludzkich zależy od orzeczenia lekarza powiatowego, czy wysłany lekarz ma co 8 lub 4 dni odwiedzać miejsce epidemią nawiedzone, czy też ma być w tem miejscu eksponowany.

Jeżeli lekarz ma sprawować czynność równocześnie w kilku epidemią nawiedzonych miejscach, to należy zarządzić, aby wizyty lekarskie odbywały się w jednym ciągu według topograficznego położenia miejsc i bez wracania do miejsca zamieszkania lekarza. — Nadtem winien czuwać c. k. starosta i lekarz powiatowy i nadzorować odbywane podróże.

cam, gdy w całej prawie Europie rozszerza się obecnie tendencja używania łacińskich czcionek w pismach drukowanych, — jak też i większa część nowszych dzieł niemieckich, a między nimi znane zbiory wydawcy tego pisma (Dra L. Gellera) takich czcionek używają.

Cena roczna 3 złr. 50 ct. za 12 zeszytów (po 2-3) arkusze tego pisma z opłaconą przesyłką pocztową jest przystępna i powinna obok zalet pisma zachęcić do prenumeraty.

L.

Wiadomości literackie.

J. R. Kasparek. Zbiór ustaw i rozp. administrac. Zeszyt XV. Lwów 1885.

Z niniejszym zeszytem rozpoczyna się t. IV (ostatni) tego cennego zbioru. Znajdujemy tu: (Cz. II. dział I.) Ustawy dotyczące szkół ludowych i szkół średnich przez gminy utrzymywanych (statut organiz. Rady szk.

kraj. — ustawy o języku wykł. w szk. lud. i średn. — ust. zasadn. o szkołach lud. — o władzach nadzorczych miejsc. i okręg. dla szkół lud. — instrukcje — o zakład. i utrzym. szkół lud. — regulamin dla szkół lud. — o nauczycielach lud. — o zakładach nauk. i szk. prywatnych — szkółki freblowskie — szkoły wyznaniowe — o szkoł. realnych i gimnazjalnych); — (Cz. II. dz. M) o jednaniu stron będących przez mężów zaufania z gminy wybranych (o ugodzie — o przest. karnych, które drogą pojedn. zgodzone być mogą — o sędziach polub. — o urzędach rozjemczych); wreszcie początek działu IV., ustawy o sprzedaży drogą licytacji.

Obfita treść tego zeszytu podaje wyczerpująco i dosłownie odnośne przepisy i judykaturę i wdraża godne całości zakończenie tego zbioru, który stanie się niezbędnym u nas podręcznikiem we wszelkich sprawach administracyjnych.

Dr. Viktor Röll. Oesterr. Eisenbahngesetze. 10. Heft. Wien 1884. Ma n z.

Z zeszytem tym zakończony jest tom II. i ostatni tego zbioru ustaw, rozp. p. i orzeczeń w sprawach kolejowych, o którym już kilkakrotnie wspominaliśmy. Mając teraz całość dzieła przed sobą musimy je z przyjemnością uznać jako w całości odpowiadające potrzebie już dawno odczuwanej. Podzielone na 6 części obejmuje ono nietylko te ustawy i rozp. które wyłącznie spraw kolejowych dotyczą lub specjalne postanowienia w sprawach kolej. zawierają, lecz także szereg takich ustaw i rozp. które wprawdzie ogólnej są natury, jednakże z powodu częstego ich w sprawach kolej. zastosowania, dla tychże nie mniej są ważnemi jak owe przepisy specjalne. Po nadto judykaturę najw. Tryb. sąd. i Tryb. administr. w sprawach kolej. znajdujemy tutaj starannie zebraną, i w odpowiednich miejscach zamieszczoną. — Staranne spisy, mianowicie: jeden — obejmujący ustawy państwowe i krajowe, dalej ces. patenta i rozp., niemniej rozp. i orzeczenia władz centralnych i krajowych, umowy państwowe i rozp. władz zagranicznych, wreszcie judykatury najw. Tryb. sąd., Tryb.

Jeżeli w okolicy miejsca zapowietrzonego ma być według przedłożonego wywodu nowe miejsce (choćby wybuchła tam inna słabość lub epidemia zwierzęca) lekarskiej pielęgnacji powierzone, to należy zalecić lekarzowi, aby odbywał następne podróży z pierwszego miejsca epidemią nawiedzonego, chociażby według raportu terminów przypadał inny dzień w tygodniu.

Przy udzielaniu poleceń do wygotowania wywodów trzeba na to uważać, aby zawsze gdzie to jest możliwem, połączyć podróż w celu wygotowania wywodu z odwiedzinami miejsca zapowietrzonego.

Znaczne lecz zbyteczne koszta rosną dla skarbu państwa przeto, iż miejsca epidemią nawiedzone bywają dłużej niż potrzeba pozostawione w pielęgnacji urzędowej, lub gdy też ma tylko na celu zapisywanie chorych.

W tym względzie należy w każdym roku urzędowym zasięgać wiadomości o stanie słabości i śmiertelności miejsc, zostających w pielęgnacji lekarskiej, a jeżeli stan słabości ogranicza się na 4 albo 5 wypadków, zastanowić dalsze odwiedziny lekarskie i polecić naczelnikowi miejscowemu, aby zarządzone środki sanitarno-policyjne były dalej zachowywane i aby w razie potrzeby miejscowa gmina albo rodzina udzielały choremu dalszej pomocy lekarskiej.

Jeżeli lekarz powiatowy dostrzeże z prowadzić się mającego według przepisów zapisku, że słabość epidemiczna w pewnej miejscowości nie jest uporeczywą, jakoteż w epidemiach z naturalnym przebiegiem, np. w razie koklusu, odry, szkarlatyny, w których nie można spodziewać się lepszego skutku po lekarskiej kuracji niż po należytej pielęgnacji, a z lekarskich raportów wynika, że dotyczący mieszkańcy zostali o potrzebnem zachowaniu diety i o istotnych higienicznych prawidłach już pouczeni, winien lekarz powiatowy spowodować w c. k. Starostwie zastanowienie dalszych odwiedzin, chociażby ilość słabych była większa jak wyżej podano.

Przy kuracji ospy trzeba na to szczególnie uważać, aby czynność szczepienia i rewakynacji była równocześnie z leczeniem chorych dokonywaną. — Wydelegowany lekarz powiuen zaraz w pierwszym dniu odwiedzin zaszczyć wszystkich do szczepienia przeznaczonych,

a jeżeliby wzięta limfa nie wystarczyła, przynajmniej tyle dzieci zaszczyć, aby podczas drugiej wizyty wszyscy potrzebujący szczepienia w nawiedzonej ospą miejscowości zaszczeni zostali i aby mógł przedsięwziąć ochronne szczepienie w przydzielonych mu sąsiednich czterech miejscowościach; poczem muszą być oddzielne jazdy z mieszkania lekarza w celu szczepienia zaniechane.

Lekarz powiatowy winien jako kierownik szczepienia czuwać, aby Instrukcja o szczepieniu była w czasie szczepienia letniego należyte wykonywana i aby lekarzy szczepiący nieprzerwywali samowolnie poruczonej im czynności szczepienia, lecz aby dokonywali takowej bez przestanku według topograficznego połączenia miejscowości i ma zakwestjonować powroty do miejsca zamieszkania przed ukończoną czynnością szczepienia.

ad b) Od sprawdzenia zarazy bydłowej zależy dalsze użycie lekarza

Do skonstatowania zarazy bydłowej nie można użyć pierwszego lepszego chirurga, lecz takowe musi być zawsze tylko pewnemu i z temi chorobami obznajomionemu lekarzowi albo chirurgowi poruczone, albo też winna interwencja lekarza powiatowego nastąpić, jeżeliby w czasach wolnych od zarazy okazało się podejrzenie o księgosusz i gdyby zagrażało nowe zawleczenie księgosuszu.

W razie sprawdzenia księgosuszu ma być lekarz w miejscu zarazy eksponowany, a jeżeli w bliskości jest więcej miejsc zarażonych, to takowe mają być lekarzowi fungującemu w okregu zarazy jako członkowi komisji pomorowej przydzielone.

Eksponowanie lekarza nie ma trwać według rozporządzenia Namiestnictwa z d. 11 sierpnia 1865 l. 49993 aż do ukończenia 20 dniowego perjodu obserwacyjnego, lecz tylko do 7 dnia, tenże zaś winien tylko 14. i 20. dnia ponowne oględziny przedsięwziąć.

Za użycie koni wierzchowych lub środków komunikacyjnych do miejsc kontumacyjnych nie jest zarachowanie należytości dopuszczalnem, gdyż takowe winny być od gmin dostarczone.

Jeżeli w pewnem miejscu między bydłem użytecznem zaraza śledzionowa zostanie sprawdzona, to winien lekarz co 8 dni miejsce zarażone odwiedzać; natomiast w tych chorobach

bydłych, które biorą swój początek z lokalnych stosunków, jak n. p. przy zarazie pyska i racie i w chorobie na krew, winien lekarz tylko wywód przedłożyć a dalsze lekarskie nadzorowanie tych słabości ma zupełnie ustać.

W rzadko pojawiających się chorobach płuc i dysenterji ma lekarz powiatowy według stopnia choroby i stosunków zaraźliwych oznaczyć, w jakich czasokresach ponowne oględziny przez lekarza przedsiębrane być winny.

ad. c. Rozporządzeniami ministerjalnemi z dnia 28 stycznia 1855 Nr. 26 Dz. pr. p. i z dnia 7 kwietnia 1857 Nr 73 Dz. pr. p. zostało określone, w jakich wypadkach mają być obdukcje sądowe przedsiębrane i zarządzone, że obdukcja ma być w tych razach zanieczana, jeżeli z dochodzenia się okaże, że śmierć nastąpiła przypadkiem nie zaś w skutek karygodnego czynu.

Wiele urzędów powiatowych nie przedsiębierze tego dochodzenia lecz przydziela lekarzowi doniesienie o wypadku śmierci dla przedsięwzięcia oględzin zwłok. Niektóre zaś urzędy powiatowe przedsiębiorą takie dochodzenia, a chociaż z nich wynika, że śmierć nastąpiła w skutek przypadku albo znanej słabości, to mimo to bywa lekarz wysyłany, który nie dokonuje obdukcji, lecz po zewnętrznem oglądnięciu zwłok podaje ponownie rezultat w aktach już zawarty.

W razie więc doniesienia o nagłej lub gwałtownej śmierci należy zarządzić sumaryczne dochodzenie.

Ponieważ spowodowanie sądowej obdukcji przysługuje sądowi śledczemu, więc obdukcja ze strony władzy politycznej ma tylko w takich wypadkach śmierci nastąpić, gdzie rodzaj śmierci pozostał nieznany. Przeciwnie w takich wypadkach śmierci, w których z dochodzenia okazuje się, że śmierć nastąpiła naturalnie lub przypadkowo, nie należy lekarza wysyłać.

Lekarz wysłany do przedsięwzięcia sanitarno-policyjnej obdukcji ma przedsiębrać podróż wspólnie z politycznym komisarzem. Lekarze i chirurdowie użyci do publicznej służby sanitarnej mają rachunki dyet i należytości za podróży według postanowień cyrkularza gubernialnego z dnia 26 czerwca 1839 L. 42320 (Zb. ust. prow str. 392) sporządzać i w przepisany terminie 14dniowym przedkładać.

admin., sądów wyższych i innych, — drugi spis rzeczy alfabetyczny, — oba z wielką pilnością i dokładnością ułożone, ułatwiają znakomicie korzystanie z tego zbioru, który tedy szczerze zalecamy każdemu, kto ze sprawami kolejowemi ma do czynienia. Całość obejmuje 99 arkuszy ścisłego druku, a i zewnętrzne wyposażenie dzieła nic niepozostawia do życzenia.

Dr: M. v. Stubenrauch. Commentar zu oest. allg. bürgerl. Gesetzb. IV. Aufl. 10. Lief. Wien 1885. Man z.

Zeszyt ten obejmuje §§, 1120 do 1164 kod. cyw., a życzyby tylko należało, by nowe to pośmiertne wydanie tego bezsprzecznie do najlepszych należącego komentarza jak najrychlej zostało ukończone.

Dr. Adolf Fischhof. Die Sprachenrechte in den Staaten gemischter Nationalitaet. Wien 1885. Man z.

W obec wrzającej u nas tak silnie walki

narodowościowej, od której nierozłączną jest kwestja językowa, praca ta szczególnej nabiera wartości. Stawiając zasadę: że „pierwszym i najważniejszym środkiem do duchowego i obyczajowego podniesienia narodowości jest bezsprzecznie pielęgnowanie i kształcenie bez wszelkich przeszkód jej mowy, tej mowy, która wyrastając z ducha i z duszy narodu, myślom i uczuciom jego „najodpowiedniejszy nadaje wyraz“, i że „należyte jej w życiu publicznem uwzględnienie jest wszędzie wymogiem sprawiedliwości“ — ubolewa Autor, że „w Austrii „stronictwa narodowe, w skutek namiętnego swego zaślepienia straciły zdolność, by „kwestję językową przy spokojnym nieuprzedzonym na nią poglądzie do pomyślenia go doprowadzić do rozwiązania“, i uważa za konieczne, byśmy z tego powodu do przeprowadzenia powyższej zasady na przykładzie państw obcych odpowiednich szukali skazówek. „Nie tam gdzie narody jednego i tego samego państwa jako zwycięzcy i „zwycięzeni nieprzyjaźnie przeciw sobie stoją, lecz tam tylko, gdzie sprawiedliwość i „słuszność zwycięstwa swe obchodzą, pokój

„wewnętrzny i wolność bezpieczne swe znajdują „duże schronienie“. — Przedstawia tedy stosunki prawne językowe w brytyjskich Indiach wschodnich, w Kanadzie, w kolonii Przylądku, przechodzi do owych w Belgji, Szwajcarji, Finlandji, i w rosyjskich prowincjach nadbałtyckich, w Węgrzech, Alzacji i Lotaryngji, wymownie kresli smutne stosunki w Polsce rosyjskiej i pruskiej, omawia potem czeską ustawę językową z r. 1871, a w końcu daje pogląd na austriacki zatarg językowy i wzywa do zażegnania go na zasadzie sprawiedliwości i słuszności.

W dodatkach znajdujemy dosłownie odnośne ustawy: belgijskie, węgierskie, czeskie, siedmiogrodzką (z r. 1863) i pruską (z r. 1876).

Zajmującą tę pracę wytrawnego na arenie publicznej weterana, jakim znany jest powszechnie szanowany Autor, zalecamy usilnie naszym Czytelnikom.

I. Sz. Cz.

Do partykularza podróży ma być przepisany certyfikat przez Naczelnika miejscowego wystawiać się mający dołączony, który należy w następnym roku urzędowym z powyższej wzmiankowanym zapiskiem sprawdzić i zakwalifikować.

Poczem ma lekarz powiatowy użycie czasu na rachunku stwierdzić, a zmiany cyfer czerwonym atramentem oznaczyć. — W celu zaś przyspieszenia asygnaty należy dla lekarzy użytych do czynności urzędowych, należy przedkładać ich partykularze w nieprzekraczalnym 5dniowym terminie c. k. Namiestnictwa.

Przepisy powyższe mają być ciągle ściśle wykonywane, a partykularze w przepisanych terminach przez lekarzy przedkładane.

(C. d. n.)

Praktyka administracyjna.

Zasady orzeczeń władz centralnych.

39. [Do dekr. kanc. nadw. z 31 marca 1839 r. l. 23627 i rzp. galic. nam. 30 paźdź. 1876 r. l. 56438. Dz. u. kr. gal. Nr. 61, co do handlu słodz. nap. spir.]. Słodzone napoje spirytusowe, na których wyszynk M. E. otrzymał koncesję z ograniczeniem wyszynku na naczynia obejmującą nie mniej jak jeden zajdel, względnie 0.35 litra, nie stanowią przedmiotu prawa propinacji w Galicji. Dekretem kam. ndw. z 31. marca 1839 r. l. 24627 ograniczono kupców w sprzedaży słodzonych napojów spirytusowych na flaszki zapieczętowane nie mieszczące mniej niż jeden zajdel t. j. 0.35 litra. Wyszynk tych napojów jednak uczyniono powyższym dekretem knc. nadw. zależnym li tylko od uzyskania na to od władzy koncesji. W tem zaś, że w odnośnej koncesji wypuszczono wyraźne postanowienie, iż handel tymi płynami li tylko w zamkniętych naczyniach ma się odbywać, nie można żadnego upatrywać powodu do zniesienia zaskarżonego orzeczenia, ponieważ handel taki zależnym jest od warunków powoł. dekr. kanc. nadw., a koncesjonariusz chcąc handel prowadzić, związany jest ogólnem także wypowiedzianem ograniczeniem. (Orz. Tryb. adm. z 25 lutego 1884 r. l. 860. — Budw. N. 2105).

40. [Do §. 1. i § 9. patentu o pod. zarobk. z 31. grudnia 1812 r. Zb. u. pol. tom. 39. N. 73]. Obowiązek przedsiębiorstwa lub zatrudnienia zysk przynoszącego do opłacania podatku zarobkowego, względnie do wniesienia deklaracji co do pod. zarob., nie może według ustawy przemysłowej być ocenionym i również od tego nie zależy, czy zarobkujący podlega czy też nie podlega postanowieniom ust. przem., czy według tej jest czy też nie jest obowiązany, donieść władzy przemysłowej o swej zarobkowości. Pod tym względem decydują li tylko patent o pod. zarob. i przepisy odnośnie doń wydane. Wynika to już ztąd, że także przedsiębiorstwa i zatrudnienia, do których ustawa przem. nie ma zastosowania podatkowi zarobk. ulegają, o ile one jako przedsiębiorstwa przemysłowe, fabryczne, handlowe lub jako inne zatrudnienia zysk przynoszące po myśli pat. o pod. zarobk. się przedstawiają. A już wcale okazuje się to niewątpliwem, gdy się uwzględni §. 9. tegoż pat., gdzie wyraźnie wypowiedziano, że zatrudnienia ulegające podatkowi zarobk. czy ono może wolno być wykonywanem, czy też nie i czy obowiązany do podatku jest już uprawnionym czy też dopiero stara się

o otrzymanie uprawnienia, nikomu nie wolno wykonywać bez arkusza na pod. zarobk. — Według §. 1 IV. tego pat. wszelkie rodzaje zarobku, których przedmiotem jest świadczenie usług, a według lit. b. także w szczególności pośrednictwa w interesach, ulegają podatkowi zarobk. według oddziału IV. — Czynność ajenta towarzystwa lub zakładu ubezpieczeń polega na pośredniczeniu w czynnościach z zabezpieczenia wynikających między przedsiębiorcą ubezpieczenia a ubezpieczonym, z których to usług ajent zysk pobiera; jest to więc zatrudnienie zysk przynoszące po myśli powołanego §. 1. IV. pat. o pod. zarobk., a zatem ulegające podatkowi zarobk. Nic w tem nie zmienia to, że w danym wypadku świadczenie usług odnosi się jedynie do pośrednictwa między ubezpieczonymi a jednym tylko zakładem ubezpieczeń, jak również żadnego na obowiązek jego, opłacania podatku zarobk., niema wpływu, większa lub mniejsza wydatność takiego rodzaju zarobkowania. (Orz. Tryb. adm. z 29 kwietnia 1884 r. l. 719. — Budw. N. 2108).

41. [Do § 1 A, 3 i poz. tar. 53 ust. o nal. z 9. lutego 1850 r.]. Sądowe uznanie płynności uważać należy za dokument prawny, uznający zobowiązanie dłużne, chociażby uznanie to mieściło się tylko w podaniu do sądu wniesionem. Ulega ono przeto opłacie z §. 1. A. 3. i poz. tar. 53 ust. o należ. — (Orz. Tryb. adm. z 13 maja 1884 r. l. 1052. — Budw. N. 2124).

42. Do art. II. 1. 2. i art. VIII. ustawy z 2. paźdź. 1865 r. N. 108. Dz. pr. p. o uwoln. od opłaty poczt.]. Wydziałom powiatowym nie przysłuży uwolnienie od opłaty pocztowej przy przesyłkach wartościowych, chociażby one odnosiły się do pośrednictwa w poryzecz krajowej wydziałom powiatowym przez wydział krajowy poruczonego. (Orz. Tryb. adm. z 15 maja 1884 r. l. 1041. — Budw. N. 2129).

43. [Do rzp. min. z 31. marca 1853 r. N. 91. Dz. pr. p. i Najw. postan. z 12 kwietnia 1844 r. Zb. u. pol. tom 36 N. 51, o fabrykach prochu]. Czy miejscowość jaka jest i zostanie odpowiednią do przechowania prochu, ocenić musi powołana do tego władza, do której należy policja nad przedażą przedmiotów sztucznych ogni dotyczących, a to w miarę zachodzących stosunków. Posiadacz koncesji na wyrób i sprzedaż prochu strzelniczego przez też koncesję nie nabył jeszcze prawa, iżby w oznaczonej przez się lokalności proch mógł wyrabiać i sprzedawać. (Orzec. Tryb. adm. z d. 24 maja 1884 r. l. 919. — Budw. N. 2141)

44. [Do §§. 1 i 2 ust. z 29 grudnia 1880 r. N. 151 Dz. pr. p.]. Nadwyżka w bilansie wykazana i do rozdzielienia przeznaczona, służy za podstawę do obliczenia dochodu kas zaliczkowych, podatkowi ulegającego. (Orz. Tryb. adm. z 27. maja 1884 r. l. 1196. — Budw. N. 2145).

taryfy dla nafty galicyjskiej. Reskrypt wzywa kolej północną, aby zainicjowała w tym przedmiocie wspólne rokowania pomienionych kolei i podnosi potrzebę takiej taryfy, iżby od nafty galicyjskiej nie opłacano na kolejach austriackich przynajmniej wyższego frachtu jak przy produkcji zagranicznym. Przy unormowaniu tej taryfy mają pomienione koleje uwzględnić nietylko własne stacje, lecz także wszystkie ważniejsze w tej połowie Monarchii miejsca zbytu dla nafty, przedewszystkiem zaś wszystkie stacje, gdzie dla nafty rosyjskiej przyznano niższe ceny przewozowe.

STOWARZYSZENIA.

Sprawozdanie

dyrekcji zarejstr. lwowskiej Spółki zaliczkowej Stowarzyszenia urzędników z poręką nieogr. za r. 1884,

przedłożone Walnemu Zgromadzeniu Stowarzyszenia zwołanemu na d. 13. marca 1885.

Sporządzone w myśl §. 19 statutów za rok ubiegły zamknięcie rachunków i bilans majątkowy wręczyła Dyrekcja celem sprawdzenia Radzie nadzorczej, która ze swej strony zda o tem sprawę. Dyrekcja zaś przedkładając Szanownemu Walnemu Zgromadzeniu obrót kasowy i bilans majątkowy zwraca uwagę na następujące momenta:

Wspomnianą spółka liczyła z końcem 1883 roku 2811 członków, w roku 1884 przystąpiło do Stowarzyszenia 313, ubyło zaś 257; przybyło więc 56 członków; przeto z końcem roku 1884 liczy Stowarzyszenie 2867 członków.

Suma wpłaconych udziałów wynosiła z końcem 1883 roku 242.959 złr. 15 ct., w r. 1884 zwrócono udziałów wypowiedzianych 41.385 zł. 7 ct., w tym samym roku wpłacono na udziały 64.496 zł. 97 ct., zwiększyły się zatem udziały o 23.111 zł. 90 ct.; przeto stan udziałów z końcem roku 1884 wynosi 266.071 zł. 5 ct.

Oprocentowane wkładki z końcem roku 1884 wynoszą 21.641 zł. 34 ct., stan tychże z końcem roku 1883 wynosił 13.939 zł. 36 ct.; zwiększyły się zatem o 7.701 zł. 98 ct.

Suma niespłaconych zaliczek wynosiła z końcem 1883 roku 420.705 zł. 15 ct., w r. 1884 udzielono zaliczek w kwocie 215.836 zł. 4 ct.; co przedstawia razem 636.541 zł. 19 ct. — z tego zwrócono w 1884 r. 186.100 zł. 16 ct., pozostało zatem niespłaconych zaliczek z końcem 1884 r. 450.441 zł. 3 ct. — czyli o 29.735 zł. 88 ct. więcej niż w r. 1883.

Fundusz rezerwowy wynosił w 1883 roku 25.030 zł. 24 ct., z tego wydano na pokrycie strat poniesionych w latach poprzednich 425 zł. 28 ct.; pozostało więc 24.604 zł. 96 ct. — W roku 1884 przybyło z wpisowego 434 zł. 50 ct., z dodatków 596 zł. 66 ct., z odsetek od kapitału funduszu rezerwowego w obrocie zostającego 1251 zł., 51 ct., i z przypadłego udziału 6 zł. 32 ct., razem 2.287 zł. 99 ct.; a zatem fundusz rezerwowy wynosi z końcem 1884 r. 26.892 zł. 96 ct., czyli o 1862 zł. 71 ct. więcej niż z końcem roku 1883.

Stan udziałów z końcem roku 1883 przedstawia się jak wyżej wykazano w sumie 266.071 zł. 5 ct., odtrąciwszy od tego 362 wypowiedzianych udziałów po 50 zł. w sumie 18.100 zł., pozostaje rzeczywisty stan udziałów z końcem 1884 roku 247.971 zł. 5 ct.

SPRAWY KOLEJOWE.

Taryfa dla nafty galicyjskiej. Ministerjum handlu w ostatnim numerze organu centralnego dla spraw kolejowych ogłasza reskrypt do kolei Północnej, kolei Karola Ludwika, kolei lwowsko czerniowieckiej, przemysko-lupkowskiej, austro-węgierskiego Towarzystwa, kolei państwowych, austriacko północno zachodniej kolei, wreszcie kolei północno zachodniej w sprawie unormowania odpowiedniej

W ślad tego statutem wymagany fundusz rezerwowy winien wynosić 24.797 zł., gdy jednak jak wyżej wykazano fundusz rezerwowy osiągnął już kwotę 26.895 zł. 95 ct., a zatem o 2095 zł. 95 ct. więcej, niż statut wymaga, okazuje się, że dotowanie tegoż stało się zbyt czynnem.

Obrót kasowy w r. 1883 wynosił 643.462 zł. 40 ct., zaś w 1884 roku 691.468 zł. 60 ct.; zatem w roku 1884 mniej o 51.993 zł. 80 ct. — a to z powodu iż w ubiegłym roku ograniczając się na własne fundusze, znacznie mniej większych tak zwanych kondyktowych pożyczek udzielono.

Z odsetek od zaliczek wpłynęło w 1884 roku 38.459 zł. 4 ct., odtrąciwszy od tego wydane odsetki od wypowiedzianych w roku 1883 udziałów w kwocie 231 zł. 74 ct., pozostało 38.227 zł. 30 ct. doliczywszy do tego pozostałą zwyżkę z funduszu przeznaczoną na dywidendę za rok 1883 w kwocie 48 zł. 24 ct., okazuje się dochód brutto 38.275 zł. Z tego użyto na pokrycie a) odsetek od zaciągniętych kapitałów 8.076 zł. 85 ct., b) odsetek od oprocentowanych wkładów 1.011 zł. 34 ct., c) kosztów zarządu 7.674 zł. 75 ct., d) podatku dochodowego 2.576 zł. 31 ct., e) opłat stemplowych 98 zł. 88 ct., razem 19.438 zł. 13 ct. — pozostaje zatem czysty zysk jako fundusz do podziału 18.837 zł. 41 ct., ażeby 7% dywidendę od kwoty 243.744 zł. wypłacić, jest potrzebny fundusz 17.062 zł. 8 ct. — pozostaje więc nadwyżka w kwocie 1.775 zł. 33 ct. do dyspozycji Szanownego Zgromadzenia

Straty u członków z powodu niemożności ściągnięcia wynoszą 434 zł. 61 ct. i winne być wedle §. 17 statutów z funduszu rezerwowego pokryte.

Wyżej przedstawione na zamknięciu rachunkowym oparte daty świadczą jak najwymowniej, że Stowarzyszenie nie chybia zamierzonego celu i coraz większe przybiera rozmiary.

Po trzechletniej kadencji występują z końcem czerwca b. r. ze składu Dyrekcji panowie: *Maksymowicz Franciszek, Lunda Andrzej, Dziedzicki Ludwik, Miszkiewicz Karol i Herbert Adolf*, wypada zatem wybór pięciu członków na lat trzy i trzech zastępców na 1 rok.

Z Rady nadzorczej występują po trzechletniej kadencji panowie: *Gracka Karol, Janikowski Tomasz i Olpiński Józef*, a ponieważ wybrany w zeszłym roku pan *Ramski Wiktor* złożył mandat, wypada wybór trzech członków na lat trzy i jednego członka na dwa lata, tudzież dwóch zastępców na jeden rok.

We Lwowie d. 20 lutego 1885.
Bataban prezes. *Dr. Stanisław Betcikowski*, zastępca prezesa.

Uwaga Redakcji. Do powyższego sprawozdania podajemy następujące daty z rocznych zamknięć rachunkowych i sprawozdań powzięte, a świadczące o rozwoju tego stowarzyszenia.

Szczególnie od roku 1879 rozwój tej instytucji okazuje się świetnym i korzystnym w każdym kierunku.

Rzeczona spółka liczyła z końcem 1879 roku 1830 członków, z końcem 1884 r. 2867 członków; a zatem zwiększyła się liczba członków w tym 4-letnim okresie o 1037

Suma udziałów wynosiła z końcem 1879 roku 174.258 zł. 36 ct., z końcem zaś 1884 roku 266.071 zł. 5 ct.; a zatem udziały zwiększyły się w tym okresie czasu o 91.812 zł. 69 ct.

Obrót kasowy wynosił z końcem 1879 roku 414.311 zł. 1 ct., z końcem zaś 1884 roku 693.468 zł. 90 ct.; zwiększył się zatem w tym okresie czasu o 277.156 zł. 69 ct.

Suma rozdanych zaliczek wynosiła z końcem 1879 roku 175.551 zł. 93 ct., z końcem zaś 1884 roku 450.441 zł. 19 ct.; a zatem kapitał w obrót puszczonego zwiększył się w tym okresie czasu o 274.889 zł. 26 ct.

Fundusz rezerwowy wynosił z końcem 1879 roku 17.343 zł. 13 ct., z końcem zaś 1884 roku 26.892 zł. 95 ct.; a zatem po zwiększył się w tym czasie o 9.549 zł. 82 ct.

Przyczem zaznaczyć należy, że rzeczona Spółka robiąc użytek z ustawy z d. 21 kwietnia 1882 (Nr. 123 dz. u. p.) udziela swym członkom znaczniejsze pożyczki za złożeniem policy na wypadek śmierci do wysokości zaliczki, i za odstąpieniem umiarkowanej części z poborów dłużnika, którym to sposobem z jednej strony daje możność swym członkom do uregulowania swych stosunków majątkowych i uwolnienia się z rąk lichwiarzy, z drugiej zaś strony lokuje swe kapitały jak najpewniej.

Sprawozdanie z Walnego Zgromadzenia nie omieszkamy podać naszym Czytelnikom.

WIADOMOŚCI POTOCZNE.

Pożegnanie. (Oświęcim 3. Marca 1885.)

Od dwóch tygodni zapanował w miasteczku naszym ruch niezwykły, spowodowany wyjazdem p. Wihelma Winklera, urzędnika kolei północnej, który na własną prośbę przyjętą został do kolei państwowej.

Człowiek ten niepospolitych zdolności i przymiotów ducha położył tak wielkie zasługi i zyskał taką sympatję, że odjazd jego prawdziwym żalem przepełnił serca zarówno inteligencji, jak i mieszczaństwa, zarówno kolegów i przyjaciół jak i jego przełożonych i podwładnych. Ztąd też różnym owacjom brak końca. Nie tutaj miejsce, by wyliczać wszystkie jego dobre strony i zasługi, dla tego też muszę ograniczyć się na przytoczeniu tylko kilku jego najważniejszych przymiotów. Owóz p. W. jest przede wszystkim prawdziwym Polakiem, przejętym miłością ojczyzny duszą i ciałem, a przytem wszystkim umiejącym pogodzić swoje zapatrywania z trudnymi obowiązkami urzędnika kolejowego na takiej stacji jak nasza, gdzie oprócz urzędników Niemców kolei północnej mamy urzędników kolei pruskiej. Wszyscy jednak polubili go serdecznie, bo z wszystkimi żyć umiał. Następnie człowiek ten ciągle czynny i przedsiębiorczy zawiązał miejską straż ogniową, na której czele stojąc przez lat kilka, nieraz swego poświęcenia dał piękne dowody. Dbały o utrzymanie w miasteczku naszym ducha polskiego, który skutkiem sąsiedztwa i ciągłej styczności z Niemcami bardzo podupadał, utworzył teatr amatorski, którego przez cały czas był dyrektorem i reżyserem. Ztąd też w sali Towarzystwa kasynowego, którego przez lat kilka był sekretarzem, odegrana została, jak ogłosiły alizse: „na pożegnanie Wgo Wilhelma Winklera“ komedja Fredry: „Zemsta za mur graniczny“, w której sam p. W. wystąpił w trudnej roli cześnika a która pod każdym względem tak świetnie

wypadła, iż oklaskom doborowej, nietylko miejscowej, ale i z okolicznych miasteczek licznie zebranej publiczności nie było końca. Staraniem pani nadinżynierowej N. i tejsze siostry pny S., które znakomitą swą grą i chętnem zwalczaniem wszelkich trudności silną były podporą starań pana W. i wielkie również koło naszej sceny położyły zasługi, zebrani na scenie wszyscy amatorowie, którzy kiedykolwiek pod dyktando p. W. brali udział w przedstawieniach, pożegnali Go krótką przemową, wypowiedzianą przez Dra K. i wręczeniem upominku. Tak samo żegnał pana W. wydział kasyna, imieniem całego towarzystwa przemową wypowiedzianą przez Dra N., wręczeniem ozdobnego dyplomu na członka honorowego i jako upominek, złotego zegarka.

Tutejsza straż ogniowa po odbytych pochodziach z pochodniami wręczyła mu również dyplom na członka honorowego i złoty sygnet. Najpiękniejszym jednak i może dla p. W. najmiłszym było pożegnanie Go na uczcie w dniu 1. marca, staraniem urzędników kolei północnej urządzonej. Przeszło 100 osób zasiadło do stołu. Dotychczasowy przełożony Jego, naczelnik stacji, p. nadinżynier N. w serdecznej przemowie wyłuszczył obok wielu innych dobrych przymiotów p. W. także i przymioty Jego jako urzędnika. W podobny sposób przemawiał i naczelnik pruskiej stacji p. B. i naczelnik stacji z Dziedzic p. S. Po kilku toastach przemówił wreszcie p. Ch. właściciel dóbr i wręczył jubilatowi drogocenny upominek; pamiątkowy puhar, z którego pił jeszcze Poniatowski. Uczta ta, w której brały udział także i panie, przeciągła się do samego rana, a była najlepszym dowodem dla p. W. jak w ogóle ocenili wszyscy jego zasługi, i dobre przymioty, a w szczególności jak cenili go jego koledzy i przełożeni jako urzędnika. Z mów tych ostatnich okazało się bowiem, iż p. W. oprócz licznych swoich innych zajęć był także niezwykle zdolnym i sumiennym swoje obowiązki wypełniającym urzędnikiem, a że u bezpośrednich przełożonych zyskał wdzięczność i uznanie, najlepszym dowodem to, że ci, którzy na pożegnanie jego osobiście przybyć nie mogli, nadesłali na ręce naczelnika stacji swoje pożegnanie w drodze telegraficznej.

Można więc kolei państwowej powinszować takiego nabytku.

Uczta tą zakończył się szereg owacy p. W. oddawanych.

Wyślejając niniejszą korespondencję spełniłem ogólne życzenie licznej grona przyjaciół i znajomych przez których upoważniony i wezwany zostałem, by Cię kochany nasz Przyjacielu jeszcze po raz ostatni na tej drodze pożegnać. W imieniu więc wszystkich szlę Ci życzenia:

„Byś w Twych dobrych chęciach nigdy [nie ustawał,

„Zasług i zdolności zawsze miał uznanie,
„W nowym zawodzie zaszczytów do- [znawał;

„Na któreś zasłużył przez Twoje dzia- [łanie,

„Zdolności, charakter i serce otwarte
„I trudy dla innych niczem nie prze- [parte

„W końcu byś nas tak kochał, jak
[my Cię Kochamy
„I zachował w pamięci, jak my za-
[chowany“.
K.

Niezwykły jubileusz. W Warszawie nauczycielka prywatna pani Jadwiga Więckowska dzięki licznym swoim a wdzięcznym uczennicom obchodziła 50 rocznicę przy pracy w swoim zawodzie. Jubileusz ten obchodzono w domu prywatnym. Szanowna jubilatka, która w dniu 1 marca 1835 roku, miała pierwszą lekcję z gospodynią domu, panią Br... dziś po upływie pół stulecia, uczy.. dwie wnuczki swojej pierwszej elewki! W ciągu lat 50-ciu pani Więckowska przebywała w 14-tu domach rodzinnych, jako nauczycielka prywatna, a z każdego wniosła chlubne świadectwa i w każdym zasłużyła sobie na uznanie serdeczne. Ta więc też uroczystość jubileuszowa, miała charakter zebrania jakby rodzinnego. U państwa Br. zebrało się około 40 osób, z których połowa dawnych uczennic jubilatki. Jedna z tych odczytała streszczone życiorysy pani Więckowskiej — przeznaczony do wydrukowania wraz z portretem jubilatki w jednym z ilustrowanych pism warszawskich. Następnie zabierały głos wszystkie zgromadzone uczennice, a w mowie każdej z nich widniała serdeczna wdzięczność dla zacnej nauczycielki. Po każdej z mów takich, wręczano jubilatec różne nroczności — a na zakończenie, uwieńczono posiwiałą głowę zacnej i dzielnej pracownicy, wieńcem srebrnym, na którego liściach wyryte zostały nazwiska jej uczennic oraz dwie daty, zamykające okres jej działalności, to jest lata: 1835 i 1885. Była to nroczystość wzrnszająca istotnie.

Rogalki rożkami zwane mają za sobą historyczną przeszłość. Tę formę pieczywa zawdzięcza świat Wiedeńczykom, którzy po odparciu Kara Mustafy wpadli na pomysł wypiekania bułek w kształcie półksiężyca.

Kasy oszczędności pocztowe zaprowadzone będą także na Węgrzech. Minister komunikacji br. Kemenyi przedstawił w tych dniach sejmowi węgierskiemu odnośny projekt. Gdy Węgrzy mają swój samorząd państwowy, kasy oszczędności pocztowe staną się tam dzielną instytucją krajową i narodową.

Warszawska „Gazeta Polska“ donosi, że na mocy postanowienia rosyjskiej rady państwa, wzbронiony zostaje osobom niechrześcijańskiego wyznania zarówno wyrób, jak i handel przedmiotów ku czci religijnej chrześcian. Za niestosowanie się do tej uchwały winni podlegać mają karze do 50 rs., przedmioty zaś będą skonfiskowane.

Cenny zabytek odkryto na wyspie Krecie. Jest to napis o sześciuset wierszach, traktujący o prawie własności i dziedziczenia, a pochodzący z VI wieku po Chrystusie.

Dobra wróżba. Korespondent „Dila“ z „pod Magury“ w powiecie gorlickim pisze: „Z powodu zejścia się w tym roku świąt Wielkanocnych u wszystkich mieszkańców naszego kraju, wnioskuje lnd tutejszy, że rok bieżący będzie może pomyślniejszym od poprzedniego „na haradz i myr mezy narodami“ (na szczęście i pokój pomiędzy narodami), co w istocie bardzo jest potrzebnem. Dajże Boże, by te przepowiednie ludu się sprawdziły!“

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

(Z urzęd. „Gaz. lw.“ po dzień 20. lutego 1885 r.)

Opróżnione posady. Kontrolora przy główn. urzędzie cłowym w Szczakowie lnb ewentualnie oficjała cłowego, a ewentualnie asystenta cłow., podania do powiat. Dyrekcji skarb. w Krakowie do 22. Marca r. b. (48). — Kancelisty przy sądzie kraj. w Krakowie, podania do Prezydym sądu kraj. w Krakowie do 5. kwietnia r. b. (49). — Trzech radeów skarb. w obrębie galic. kraj. dyrekcji skarb., podania do Prezydym kraj. dyrekcji skarb. we Lwowie do 23. Marca r. b. (50). — Notariuszy w okręgu Lwowskiej Izby notar. a mianowicie: w Janowie, Niemirowie, Mostach wielkich, Delatynie, Wojniłowie, Gwoźdźcu, Obertynie, Budzanowie, Wiśniowczykn i Łopatynie, podania do Izby notar. we Lwowie do 4. kwietnia r. b. (51). — Ekspedjenta przy urzędzie pocztowym w Podhajezykach obok Trembowli, podania do Dyrekcji poczt i telegraf. we Lwowie do 28. Marca r. b. (51).

Mianowania. Lucyan Hamnicki, praktykant sąd., anskultantem sąd. w okręgu wyższ. s. kr. we Lwowie. — Aleksander Machowicz zarządca salinarny starszym zarządca salin w administracji salin w Galicji i Bukowinie. — Józef Rudzki koncepista Namiestnictwa prowizorycznym komisarzem powiatowym. — Jan Czyżowski praktykant koncept. Namiestnictwa. prowizor koncepistą Namiest. Krnzlewski, dla Kołomyji; Józef Hiékiewicz praktykant poczt. i Władysław Kasprowicz, dla

Krakowa i Leopold Drewnowski ekspedyto poczt., dla Rzeszowa. — Dr. Władysław Szajnocha prywatny docent, nadzwyczajnym profesorem geologii i paleontologii w nniwersytecie krakowskim.

Przeniesienia. Izidor Rozwadowski komisarz pow. z Bóbrki do Kałusza. — Lndziłmił Trzaskowski koncepista Namiestnictwa, z Nowego Sącza do Nadwórny — Jan Wysocki adjunkt pow. z Horodenki do Śniatyna. — Praktykanci koncept. Namiest.: Ludwik Kukulski z Pilzna do Dąbrowy, Antoni Grodkie ze Śniatyna do Horodenki, Julian Napadiewicz z Brodów do Białej, Walenty Bielawski z Jaworowa do Skalatu, Mieczysław Strzelbicki z Przemyśla do Namiestnictwa, Włodzimierz Krynicki z Dąbrowy do Pilzna, Władysław Skałkowski ze Staregomiasta do Bóbrki, Lndwik Pietrzycki z Namiestnictwa do Tarnopola, Seweryn Semler z Namiestnictwa do Brodów, Robert Girtler z Namiestnictwa do Kałusza i Bolesław Pilatowski z Namiestnictwa do Brodów. — Norbert Blanchier asystent poczt. z Podwołoczysk do Krakowa.

OD ADMINISTRACJI.

Z następnym numerem kończy się I. kwartał prenumeraty. Prosimy o rychłe jej odnowienie i zarazem o nadesłanie zaległości z poprzednich kwartałów.

Oryginalne
Singera maszyny
do szycia

na spłatę ratami
G. Neidlinger
Lwów ul. Kopernika 1. 2.

Wyszło z druku dziełko p. t.
Suplement
do ustawy sądowej dla Gal. zachodniej
wydał
Michał Koczyński,
b. prof. U. J. w Krakowie, ul. Florjańska 1. 36
po cenie 1 (jeden) ztr. do nabycia u wydawcy.
Suplement rzeczony zawiera wszystkie dodatki i zmiany, które nastąpiły po r. 1881 t. j. po chwili, jak autor wydał z druku ust. sąd. Galic. Suplement zastąpi tedy miejsce drugiej jej edycji poprawnej i pomnożonej.

Meble na raty!
u **IGNACEGO KRON,**
fabryka mebli w Wiedniu [Stadt-Lugeck Nr. 2].
Przyjmuje się zaraz odpowiednich agentów
za wysoką prowizją. 1 — 4

NEUE (13.) UMGARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.
VIERHUNDERT TAFELN.
Brockhaus
Conversations-Lexikon.
Mit Abbildungen und Karten.
Preis à Heft 50 kr.
JEDER BAND FL. 4.50. LEIPZIG FL. 5.40. HALBERSTADT FL. 5.70. O.V.